

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 648
din 26.10.2016

Dosar nr: 52/2016

Petiția nr: 467/29.01.2016

Petentă: ...

Reclamat: ...

Obiect: afirmații, la adresa petentei și a altor colegi, care le încalcă dreptul la demnitate prin distribuirea unui pamflet intitulat "Gânduri în prag de alegeri" prin intermediul e-mail-ului intern al instituției.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentei

1.1.1....

I. 2. Numele și domiciliul reclamatului

1.2.1...., cu domiciliul indicat pentru comunicarea actelor de procedură la sediul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, în mun.București, Str.Stavropoleus nr.6, sector 3.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta consideră că reclamatul, prin e-mail-ul distribuit în data de 26.01.2016 către destinatari/angajați, pe adresa de e-mail intern a instituției, a făcut afirmații care încalcă dreptul petentei la demnitate, cât și a anumitor colegi în perioada desfășurării pregătirilor pentru alegerea președintelui instituției în pamfletul "Gânduri în prag de alegeri".

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20 alin. 4 din *O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, cu modificările și completările ulterioare, republicată (în continuare *O.G. nr. 137/2000*), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 03.03.2016 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.).

3.3. La audierile din data de 03.03.2016 s-a prezentat petenta. Punctul de vedere înregistrat sub nr.1211/01.03.2016 depus de reclamat a fost comunicat petentei în ședința de audieri. Precizările și notele scrise formulate de petentă și înregistrate sub nr.1316/03.03.2016 au fost comunicate reclamatului sub înregistrarea nr.1388/09.03.2016.

3.4. Prin adresa nr.4407/21.07.2016 au fost comunicate către reclamat, note scrise și înscrisurile depuse la dosar înregistrate sub nr.4407/21.07.2016. Au fost depuse concluzii scrise la dosar înregistrate sub nr.4888/18.09.2016.

3.5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petenta, prin petiția înregistrată la C.N.C.D. sub nr.467/29.01.2016, învederează că reclamatul este coleg de complet în cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor în care își desfășoară împreună activitatea în funcția de consilieri de soluționare.

4.1.2. Petenta arată că reclamatul prin punerea în circulație pe mail-ul intern a unui pamflet intitulat "Gânduri în prag de alegeri", a adus atingeri grave demnității sale și unor persoane din cadrul Consiliului.

4.1.3. Ca urmare a desfășurării pregătirilor în vederea alegerii președintelui instituției menționate, și-au anunțat public candidatura un număr de patru persoane: .....După ședința de alegere a comisiei însărcinate cu organizarea alegerilor, reclamatul a transmis e-mail-ul indicat unui număr de douăzeci și opt de persoane dintre cei treizeci și trei de consilieri de soluționare, în care fără a nominaliza persoanele la care se referea, aduce injurii grave unui număr important de consilieri de soluționare, în unele cazuri exprimând dispreț, numindu-i "turmei" sau "nevertebratelor".

4.1.4. Deși nu au fost nominalizate persoanele, referirile la garderoba personală, culoarea părului, intensitatea vocii, funcția deținută în cadrul consiliului, alte asemenea, fac ușor de recunoscut persoanele respective.

4.1.5. Jignirile au vizat-o pe numita...., "sirenă în port", "un măscărici, o maimuță suprarrealistă plimbată vara pe plajă sau la conferințe pentru reclamă și poze color, indiferent de cine îi ține lesa", "marionetă/pațachină/țoapă/lighioană/Ladz Gaga/Etno TV și alte asemenea sperietori țipătoare auzului și vederii", "când ajungi să crezi că natura te-a priponit în vârful piramidei lui Maslow, nerușinarea este pe potrivă. Nu contează că participarea ta zgârie timpanul și retina colegilor, căci ubi lex non ....", "Oamenii sugativă nu ratează prilejul de a obține bani/avantaje din orice, inclusiv din redactarea de lucrări pentru a fi folosite de alții la examene, adică din complicitate la fals, pedepsită și ea cu ceva închisoare". "Eu nu vreau să fiu condus de un astfel de om, care ar compromite definitiv imaginea Consiliului", "șuviță la cap în loc de creier".

4.1.6. Petenta apreciază că jignirile au vizat-o în mod direct în calitatea sa de președinte al completului din care face parte în ultimii patru ani, fiind caracterizată în antiteză cu alți președinți din Consiliu: «Admir orice președinte care:

- nu are aere de superioritate intelectuală față de colegii de complet;
- respectă dreptul colegilor de a judeca o speță cu capul lor și de a avea propria opinie;
- nu face niciodată presiuni să schimbe opinia colegilor pentru a fi de acord cu părerea lui;
- este dispus oricând să poarte o discuție echilibrată asupra problemelor din dosare, nu se crede atotcunoscător din naștere, nu are idei preconcepute și nu ridică tonul, chiar și atunci când aș bate câmpii;
- are capacitate de autocontrol, știe să asculte și să se abțină de la a scuipa răstit replici spirituale penetrante în colectiv și la întâlnirile cu persoane din exteriorul Consiliului;
- este o persoană calmă (nu isterică) și împăciuitoare, astfel încât să nu apară tensiuni în interiorul completului care să erodeze calitatea relațiilor de muncă și confortul personal, tamponul care amortizează inerentele ciocniri interumane (paratrăsnetul, cum spunea cineva) și volantul care echilibrează și dă stabilitate sistemului. Feedback-ul său este întotdeauna negativ (https://ro.wikipedia.org/wiki/Feedback_pozitiv), știind că liderul veritabil este cel care atenuează conflictele, nu cel care le provoacă;
- nu își toarnă niciodată colegii (adică nu este securist ciripitor);
- ține la oamenii din echipă, indiferent de toanele, orgoliile și defectele lor, că nimeni nu-i perfect;

- prețuiește și încurajează perfecționarea profesională a celorlalți și apreciază orice inițiativă individuală de studiere amănunțită a problemelor din dosare. Nu reproșează vreunui coleg că a îndrăznit să gândească argumentat o speță altfel decât o face turma, ci dimpotrivă, sprijină creativitatea și inițiativele personale fundamentate de extindere a orizontului, ca premise ale evoluției;
- este punctual (nu întârzie niciodată) și organizator desăvârșit al activității completului;
- are biroul curat și ordonat;
- utilizează cuvinte precum "mulțumesc", "te rog" și "scuză-mă";
- nu face glume vulgare și nu rumegă întrebări personale de genul: "Ce prietenă ai?", "Când te însori?", "Cu cine pleci în concediu?", "De ce nu te întorci la Grațela, că e fată bună?"; este o persoană afabilă, civilizată, manierată, rafinată, sensibilă și mă opresc aici, că prea sună a elogiu.

Până acum nu s-a întâmplat să fiu amenințat de vreun președinte că nu semnează decizia dacă îndrăznesc să formulez o opinie proprie cu soluția sau motivarea asumată de mine. Niciodată nu s-a întâmplat să fiu turnat la președintele Consiliului de către președintele de complet pentru că nu îi convenea soluția sau motivarea propusă. Niciodată nu s-a întâmplat să fiu nevoit să plec în concediu forțat doar pentru că președintele de complet era frământat de crize de isterie din cauza unei decizii propuse de mine și eu aveam interdicție la opinii separate/concurente. Dar dacă fatalitatea va face să mi se întâmple, promit că următoarea carte o public direct la parchet, pentru că nu aș suporta să-mi dicteze dresorul ce să scriu în opinia și pe semnătura mea. Citat exact: "Motivele invocate, nu sunt simple divergențe de opinie, ci acuze având conotație penală.»

4.1.7. Petenta învederează că sunt folosite expresii jignitoare referitoare la proveniența sa „de la coada vacii”, nefacând, niciodată, un secret din faptul că provine din mediul rural. Este caracterizată drept „isterică” și abuzivă. Sunt făcute aluzii referitoare la numirea petentei în funcție pe baza unor criterii secrete, arătând că «Din experiența de care am avut parte în cei zece ani de Consiliu îmi imaginez că acestea au fost linguşeala, prietenia cu Vodă, turnarea colegilor, lichelismul, vanitatea, obediența, prestarea de servicii pentru Luceafăr ș.a.m.d, ce n'est pas vrai? Aștept un pic de transparență de la viitorul președinte, că doar nu ne-am "pietrificat" până la moarte cu diverse mediocr..., pardon, nulită..pardon, notabilități. Știu că bisericoșii din Consiliu vor reacționa, pentru ca "celui ce are i se va da, iar de la cel ce n-are se va lua și ce are". Dar mai știu și că "târătoarele nu au privilegiul de a cădea"».

4.1.8. De asemenea se arată că numitul ...a fost supus unor expresii batjocoritoare "clown/păcălici/trompetist/tractorist/marionetă, parvenit, tupeist, labil, imatur, penibil și constipat, un cromagnion miștocar teleghidat".

4.1.9. Apreciază că reclamatul a manifestat un comportament activ care prin efectele pe care le-a generat favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, faptă prevăzută de art.2 alin.4 și art.15 din OG nr.137/2000 republicată.

4.1.10. Petenta a depus în ședința de audieri *precizări și note scrise înregistrate sub nr. 1316/03.03.2016*, prin care învederează că alegerea președintelui instituției se realizează în urma unui proces electoral propriu-zis: depunere de candidaturi, campanie electorală, alianțe și votarea propriu-zisă. Deși formal și legal candidații nu au înființat partide politice, practic, campania pentru alegeri se desfășoară cu toate mijloacele mai mult sau mai puțin legale unei asemenea campanii. Cu reclamatul face echipă de patru ani în complet, iar acesta s-a situat de partea candidatului cu cele mai multe șanse. Din acest motiv, reclamatul a pornit o campanie defăimătoare la adresa celorlalți doi candidați cu oarecare șanse, precum și a susținătorilor lor. Deși fapta reclamată nu este o discriminare pe criterii politice, susține petenta, cu siguranță, ea vizează în principal pe candidatul ...și în subsidiar, pe numitul ...dar și pe susținătorii acestora în campania respectivă.

4.1.11. Reclamatul a transmis un prim e-mail pe intranet către toți consilierii de soluționare, încă din data de 14.02.2016, ca replică la „Platforma” candidatului ...în care îi numește „lingăi” pe eventualii votanți ai acestuia. Nu își explică și nici nu a primit un răspuns lămuritor din care să reiasă motivul pentru care simpatizanții unui anumit candidat ar fi lingăi, în schimb, cei ai candidatului cu cele mai mari șanse, ar fi oameni verticali, cu mândrie, în opoziție cu comportamentul linguşitor al alegătorilor persoanelor cu șanse mai mici.

4.1.12. Ulterior, în data de 26.01.2016, reclamatul transmite un nou e-mail, cel atașat petiției, în care se apreciază că este desființat candidatul ....cu referiri stricte la vestimentația acesteia, tunsoare, intensitatea vocii, respectiv „sirenă în port”, „un măscărici, o maimuță suprarealistă plimbată vara pe plajă sau la conferințe pentru reclamă și poze color, indiferent de cine îi ține lesa”, „marionetă/pațachină/țoapă/lighioană/Lady Gaga/Etno TV și alte asemenea sperietori țipătoare auzului și vederii”, „când ajungi să crezi că natura te-a priponit în vârful piramidei lui Maslow, nerușinarea este pe potrivă. Nu contează că participarea ta zgârie timpanul și retina colegilor”, o "cristina guseth" multicoloră la conducere, cabinetul 2-ADHD, insinuând că o asemenea persoană nu poate fi președinte al instituției, deși potrivit reglementărilor legale, respectiv art.258 din OUG nr.34/2006 și art.7 alin.1 din Regulamentul de funcționare al C.N.S.C., publicat în Monitorul Oficial partea I nr.775/02.11.2011, au dreptul de a candida la funcția de președinte consilierii de soluționare licențiați în drept», numita F.D. fiind îndreptățită legal să candideze. De asemenea, petenta consideră că era perfect îndreptățită să o voteze sau să voteze un alt candidat, fără ca acest lucru să îi atragă badjocura publică. Reclamatul și-a îndreptat atacul nu numai împotriva candidatului respectiv, ci și împotriva petentei, motivul fiind evident, riposta petentei la adresa e-mail-ului transmis în data de 14.02.2016. Se precizează că, deși votul este secret, reclamatul nu a ezitat să o întrebe pe petentă cu cine votează chiar în preziua transmiterii e-mail-ului din data de 26.02.2016, iar petenta i-a dezvăluit preferința sa pentru numita...., reclamatul nefiind de acord cu opțiunea expusă. Din acest motiv, reclamatul a considerat de cuviință să o atace personal, așa cum a arătat în petiția inițială. Totodată, reclamatul îi atribuie candidatului.... o afecțiune medicală, respectiv ADHD, iar petentei îi atribuie isteria, caracter dictatorial, instabilitate emoțională, incapacitate profesională.

4.1.13. Apreciază că prin documentul transmis, a dorit să împiedice accesul numitei ...la funcția de președinte al Consiliului, după cum a urmărit intimidarea și decredibilizarea petentei și încălcarea dreptului la un vot potrivit propriei sale percepții.

4.1.14. Petenta mai arată că observațiile reclamatului sunt mai virulente la adresa unor femei din instituție, numita ...fiind, la acel moment, singura persoană de sex feminin din conducerea instituției, în calitate de membru al Colegiului, referirile sale fiind exprese la hainele colorate ale acesteia, precum și referirile la adresa petentei „de la coada vacii” și dedicația muzicală „E sofisticată, mă!”, fiind numeroase glumele sale la adresa originii petentei, provenită din mediul rural, deseori punându-i întrebări legate de activitățile de weekend, respectiv dacă a fost la săpă, dacă are vaci, porci, dacă a fost la piață etc.

4.1.15. Petenta învederează că reclamatul nu a nominalizat nicio persoană, caracterizarea acestora reieșind pe baza însușirilor fizice sau a funcției ocupate ce le face ușor de identificat. Pentru dovedirea identității persoanelor vizate de e-mail-ul în cauză, va folosi proba cu martori, respectiv persoane din instituție care să răspundă la întrebări legate de identificarea persoanelor respective.

4.1.16. În *concluziile scrise, înregistrate sub nr.1472/14.03.2016*, petenta solicită respingerea excepției calității procesuale active invocată de reclamat, atât în ceea ce privește susținerile privind afirmațiile îndreptate împotriva colegilor petentei, cât și afirmațiile ce o vizează direct, în calitate de persoană vătămată.

4.1.17. Petenta învederează că a constatat caracterul profund contradictoriu al documentului, punctului de vedere transmis de către reclamat, întrucât în prima parte a acestuia invocă caracterul literar al mesajului, iar în partea a doua, făcând referire la caracterul necesar al documentului, întrucât răspunde unei „nevoi sociale imperioase”. De asemenea, deși se susține că documentul nu se referă la anumite persoane, ulterior, de la pag. 11-15, susține *expressis verbis* că documentul are caracter informativ, că este o manifestare a libertății de exprimare și a spiritului său civic. Pe de o parte se vorbește despre faptul că nu o atacă personal pe petentă și că documentul său nu vizează persoane concrete, pentru ca ulterior să indice alte persoane concrete care ar putea să corespundă descrierii. Vorbește despre secretul corespondenței, invocând indiscreția unui coleg de serviciu care i-ar fi divulgat conținutul e-mail-ului, deși, în realitate, reclamatul știa foarte bine că documentul a fost retransmis de..... încă din data de 26.01.2016, ora 12.11, la o oră după transmiterea mesajului original de către emitent/reclamat, așa cum rezultă din Anexa 3 depusă la dosar în data de 03.03.2015.

4.1.18. Primirea e-mail-ului din partea numitului..., membru în colegiul de conducere al Consiliului, transformă documentul respectiv într-unul oficial, cel puțin din perspectiva petentei. Mai susține reclamatul că a transmis documentul unui cerc de prieteni, deși, în realitate, documentul a fost transmis către 29 persoane din lista consilierilor de soluționare, mai puțin petentei și numitului ....În acest sens, reclamatul arată la pagina 8 al punctului de vedere că 30 de persoane i-au perceput exact mesajul, mai puțin petenta.

4.1.19. Se deduce de aici că 29 de persoane plus persoana sa au interpretat corect mesajul primit, deci cercul de prieteni ai reclamatului din Consiliu ar fi de 29 de persoane, iar prin deducție de la această expunere rezultă că petenta are doar doi prieteni: pe numita... și numitul..., fapt neadevărat, mai ales că numitul ...este persoana care i-a creat reclamatului un statut special. Deși vorbește despre o singură persoană care nu ar fi perceput mesajul, o aritmetică simplă arată că, de fapt, 3 persoane nu l-ar fi perceput în sensul celor arătate de reclamat, respectiv petenta, și cei doi numiți..., persoane care, de altfel, au depus și sesizări la comisia de disciplină.

4.1.20. În același timp, în situația în care e-mail-ul nu viza anumite persoane, care ar fi fost motivul pentru care acesta nu ar fi fost transmis acestora. Petentei îi este imputat lipsa simțului umorului sau existau alte motive pentru care mesajul nu i-a fost transmis. De asemenea, reclamatul susține că numita... îi este prietenă, dar, cu toate acestea, e-mail-ul nu i-a fost transmis, deși nu se referă la persoana sa. Caracterul abracadabant al documentului are unicul scop de a îndepărta organul sesizat de adevăr, respectiv de a crea și întreține confuzie. Chiar dacă acceptăm, teoretic, că documentul incriminat ar fi pamflet, și nu „tip pamflet”, care este motivul pentru care într-o instituție publică un pamflet de acest gen ar fi imperios necesar și o manifestare a unui spirit civic.

4.1.21. Dacă reclamatul susține că nu este nicio jignire, fapt adevărat, să îți exprimi simpatia pentru un candidat, atunci de ce simpatia către un alt candidat este un lucru blamabil. Susținerea reclamatului referitoare la transmiterea e-mail-ului către un grup restrâns de persoane, respectiv prietenii săi, este contrazisă chiar de susținerile sale, numitul ...care a imprimat e-mail-ul la cererea expresă a petentei, la 3 zile după ce am intrat în posesia lui, petenta recepționează că o altă persoană, numitul... nu se numără printre prietenii lui apropiați. Mai există cel puțin o persoană care nu îi este prieten apropiat, respectiv numita..., care confirmă că, deși nu este prietenă cu reclamatul, a primit e-mail-ul de la acesta. Mai sunt multe, alte persoane care imediat ce au citit documentul respectiv au contactat-o telefonic pe petentă, exprimându-și indignarea, dar pentru a le proteja de o eventuală răzbunare a prietenilor săi nu sunt nominalizați.

4.1.22. Reclamatul invocă secretul corespondenței, deși acesta a transmis acel e-mail pe e-mail-ul de serviciu, or, din momentul în care se află în orice altă căsuță de e-mail, acesta aparține destinatarului, și nu expeditorului.

4.1.23. Violarea secretului corespondenței, infracțiune prevăzută de art. 195 C. pen., constă în fapta unei persoane de a deschide, fără drept, o corespondență adresată altuia, ori de a intercepta o convorbire sau comunicare efectuată prin telefon, telegraf sau prin alte mijloace de transmitere la distanță. Constituie de asemenea infracțiunea de violare a secretului corespondenței fapta unei persoane de a sustrage, distruge sau reține o corespondență, precum și de a divulga conținutul unei corespondențe, chiar atunci când a fost trimisă deschisă sau a fost deschisă din greșală, ori de a divulga conținutul unei convorbiri sau comunicări interceptate, chiar în cazul în care făptuitorul a luat cunoștință de acesta din greșală sau din întâmplare.

4.1.24. Din moment ce reclamatul, în mod voit și conștient, a transmis o corespondență, destinatarul său are dreptul de a dispune liber de aceasta. O poate pune la coș, o poate lăsa la vedere, o poate retransmite, o poate publica în ziar. Cu atât mai mult cu cât corespondența respectivă a fost transmisă pe e-mail-ul de serviciu, nu există niciun impediment ca ea să fie redifuzată în interiorul instituției. Calitatea oficială a numitului ...impunea acestuia redifuzarea e-mail-ului, având în vedere gravele afirmații din conținutul său, respectiv abuzuri în numirea completelor, favoritisme, criterii oculte, prietenia cu vodă, neimplicarea președintelui în organizarea instituției etc.

4.1.25. De asemenea, este de remarcat că legislația în materia discriminării nu se referă la o anumită formă de exprimare a faptei, respectiv e-mail adresat petentului, la prezența sau nu în cadrul publicului

destinatar a persoanei discriminate. Este suficientă existența unui criteriu de discriminare, or, potrivit probelor depuse la dosar de petentă și chiar de reclamat, criteriul este simpatia pentru un anumit candidat în alegerile interne pentru conducerea instituției. Totodată, deși nerelevante din punct de vedere al sesizării depuse, din documentele ulterioare alegerilor depuse de reclamat rezultă, în mod clar, existența unor relații tensionate între susținătorii celor doi candidați la prima ședință de plen, deducându-se în mod indubitabil că documentul său nu a fost de natură a crea deschidere și curaj, ci jenă și tensiune, fiind dificil de la acel moment să se privească în ochi.

4.1.26. Petenta solicită depunerea în duplicat a probelor pe care reclamatul le-a depus în cauză, spre a fi comunicate, în cadrul procedurii de soluționare a petițiilor, neexistând prevederi referitoare la secretizarea unor probe. Apreciază că documentele depuse drept probe la o instituție nu pot fi anonimizate, în situația anonimizării alterându-se conținutul lor. În același timp, apreciază că specific unei hotărâri pronunțate de către C.N.C.D. reprezintă reparația morală pe care persoana care a fost supusă tratamentului degradant o primește prin documentul public emis, ea nefiind un simplu proces-verbal de constatare a unei contravenții. Astfel, hotărârea pe care o solicită orice petent care depune sesizare la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării consfințește că persoana x a fost supusă unui tratament degradant din partea persoanei y, deoarece aceasta și-a manifestat simpatia pentru candidatul z/apartine unei anumite etnii/este membru al unui partid politic/suferă de ADHD/este o persoană isterică/vine direct de la coada vacii.

În cazul de față, petenta solicită să se constate că a fost insultată de reclamat în cadrul instituției în care își desfășoară activitatea, deoarece și-a exprimat intenția de a vota cu candidatul ....

4.1.27. În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale active, de persoană vătămată, justificată de reclamat din două perspective, prima referindu-se la lipsa împuternicirii de a face sesizarea din partea doamnei..., iar a doua, prin invocarea, în numeroase rânduri, a faptului că textul nu o vizează pe petentă, solicită respingerea acesteia, pentru motivele ce urmează:

4.1.28. În text există numeroase referiri la adresa petentei, ușor de sesizat de către persoanele din cadrul instituției. Astfel, în contextul în care reclamatul vorbește despre experiența sa de 10 ani în cadrul Consiliului și de incompetența președinților pe care i-a avut de-a lungul timpului, restrângând practic, din mulțimea la care se referă, la 4 persoane (respectiv, în ordinea numirii lor, ...și petenta), la un moment dat identifică exact persoana la care se referă, respectiv petenta, prin faptul că arată că se referă la președintele actual de complet.

4.1.29. Mai exact, reclamatul, folosind timpul prezent, relatează un episod în care, în urma unei sesizări disciplinare la adresa sa, înregistrată la Consiliu de un petent, ca urmare a folosirii unui limbaj inadecvat într-o discuție telefonică, în care i-am sugerat să nu participe la luarea deciziei, ci să se abțină, în condițiile în care proiectul de decizie propus era violent la adresa operatorului respectiv, pe considerentul că reclamatul este subiectiv și răzbunător, petenta a considerat inoportună emiterea unei decizii care putea să atragă anumite sancțiuni la adresa întregului complet. Pasajul este relevant, reclamatul susținând că președintele actual al completului din care face parte i-a interzis să facă opinie concurentă, fiind forțat să plece în concediu. Petenta precizează că episodul relatat mai sus face referire la persoana sa.

4.1.30. Petenta atașează concluziilor scrise raportul comisiei de disciplină, din care rezultă că pe rolul comisiei a existat o cauză referitoare la o persoană de sex masculin din cadrul completului 4, care ar fi vorbit inadecvat cu un petent, persoană care nu a fost identificată, precum și extrase din decizia nr. 179/C4/3741/16.02.2015, din care rezultă că a fost semnată cu consilierul de serviciu, reclamatul fiind „în concediu forțat”.

4.1.31. Dintre cei 11 președinți de complet din instituție există două persoane provenite din mediul rural: petenta și d-na..., iar față de aceasta din urmă reclamatul și-a arătat aprecierea pe un site și în care își exprimă respectul. Spre deosebire de doamna respectivă, petenta nu se bucură de același respect. Astfel, persoana venită „direct de la coada vacii” este petenta.

4.1.32. În punctul de vedere depus de reclamat, acesta face o greșeală comună multor oameni, considerând „mediu rural” orice localitate din afara Bucureștiului. Astfel, Brăila, locul unde a copilărit reclamatul,

municipiu reședință de județ, una dintre cele mai vechi localități din România, este considerată de către acesta mediu rural. Similar, Municipiul Târgoviște, unde a crescut numita..., despre care sugerează că ar putea fi persoana de la coada vacii.

4.1.33. Nu în ultimul rând, deși nu poate depune dovezi în acest sens, petenta a avut de-a lungul anilor mai multe convorbiri pe această temă cu reclamatul, în care o cataloga drept țarancă, dar nu le-a considerat, până la momentul transmiterii e-mail-ului în contextul alegerilor, drept jignitoare, fiind simple discuții între colegi. Modul în care a reușit să le îmbine în contextul acestui document o fac să reconsidere și afirmațiile sale anterioare.

4.1.34. Deși aparent invocă numirea tuturor președinților de complete pe criterii oculte, în realitate, textul se referă exclusiv la persoana petentei, referindu-se, în acest context, la „turnarea colegilor” care s-a întâmplat, așa cum arăt mai sus în perioada în care petenta deține funcția de președinte de complet. „Din experiența de care am avut parte în cei zece ani de Consiliu îmi imaginez că acestea au fost lingușeala, prietenia cu Vodă, turnarea colegilor, lichelismul, vanitatea, obediența, prestarea de servicii pentru Luceafăr ș.a.m.d., ce n'est pas vrai?”

Aștept un pic de transparență de la viitorul președinte, că doar nu neam pietrificat până la moarte cu diverse mediocr..., pardon, nulită..., pardon, notabilități. Știu că bisericoșii din Consiliu vor reacționa, pentru că "celui ce are i se va da, iar de la cel ce n-are se va lua și ce are".

4.1.35. Referirea la anumite imixțiuni pe care le-a făcut petenta în viața personală a reclamatului referitoare la relația sa particulară cu d-ra.... vizează multele discuții private sau publice în care petenta a avut cuvinte de laudă la adresa acesteia. Toate aceste discuții veneau în sprijinul existenței unor relații umane, apropiate între colegi, în niciun caz a unor relații tensionate, așa cum rezultă din documentul transmis de reclamat. Atacul reclamatului a fost surprinzător și mișelesc, petenta neștiind că avea un conflict așa de puternic cu acesta.

4.1.36. În ceea ce privește lipsa calității de persoană vătămată pe motiv că petenta nu avea împuternicire pentru reprezentarea doamnei... sau a domnului..., petenta solicită să se constate că menționarea în motivarea sesizării a tratamentului la care au fost supuse aceste persoane are drept scop evidențierea criteriului de discriminare, respectiv preferința către un alt candidat sau depunerea de candidaturi de către alte persoane decât favoritul reclamatului. Petenta mai arată că nu a simțit dușmănie din partea candidatului S.P., cu care a și vorbit în tot acest timp, dar s-a simțit intimidată și jignită de reclamat și o serie de prieteni ai domniei sale, cu care, de altfel, ar fi conceput materialul defăimător.

4.1.37. În ceea ce privește susținerile reclamatului referitoare la faptul că mesajul incriminat nu s-ar referi la numita ..depune sesizarea acesteia la Comisia de disciplină, înregistrată cu nr. 26/11.02.2016, de unde rezultă că numita a recunoscut exact referirile la persoana sa, întemeindu-și cererea pe următoarele aspecte:

- a participat în calitate de formator la un număr important de conferințe și școli de vară, rezultând, astfel, că nu d-na.... sau d-na ... sunt maimuțele suprarealiste, ci d-na ..- deși reclamatul susține că documentul se poate referi la persoane publice sau alte persoane „cu șuviță”, singura vizată este d-na ...

- după cum rezultă din contextul întregii corespondențe transmisă de reclamat, documentul îi vizează pe „colindătorii de voturi”, respectiv persoane care au cerut votul colegilor lor pentru alegerile interne din Consiliu. Deci, dintre persoanele invocate de reclamat că ar putea fi cele la care s-a referit, singurii candidați sunt d-na..... Cea din urmă, așa cum rezultă din fotografia depusă de reclamat, nu are șuviță, ci plete, distincția între șuvița domnului....., la care reclamatul face referire în documentul său, fiind aceeași ca între pletele d-nei..... Persoana cu „șuviță în loc de creier”, la care face referire reclamatul, este d-na ...na.... are vocea stridentă. Nicio voce nu se compară, însă, cu a d-nei ....cadru universitar cu obișnuința de a vorbi la catedră, consilier juridic cu activitate de instanță și formator, vocea fiind o „cerință” a postului în astfel de situații. De multe ori vocea sa atinge sonorități înalte, dar acest lucru nu poate constitui pretext pentru badjocorirea unei persoane și nu o face incompatibilă cu funcția de președinte al Consiliului. Nu în ultimul rând, d-na.... se află în conducerea acestei instituții, fiind membru al colegiului de aproape 3 ani, nefiind nicio rațiune pentru care nu poate ocupa această funcție, dar nu o poate ocupa pe cea de președinte. Cu siguranță, d-na ...este „maimuța suprarealistă

plimbată vara pe plajă și la conferințe", deoarece aceasta a participat la diverse conferințe în calitate de organizator sau invitat-speaker, d-na .... neparticipând la astfel de evenimente. D-na ...nu poate fi descrisă nici în glumă drept „sirenă în port", fiind mai degrabă, suavă și fragilă, în corul bisericii nefiind „sirene în port", respectiv persoane cu vocea stridentă.

4.1.38. Nereală este și susținerea referitoare la faptul că, în mod formal, până la data de 26.01.2016 reclamatul nu avea cunoștință despre faptul că d-na ...ar candida la președinția Consiliului, deoarece în cadrul ședinței de plen din data de 25 ianuarie 2015, odată cu alegerea comisiei pentru organizarea alegerilor pentru funcția de președinte al CNSC, toți cei 4 candidați au prezentat plenului platformele program, reclamatul participând la această ședință.

4.1.39. De asemenea, după cum rezultă din e-mail-ul depus la dosar, în data de 03.03.2016, dl..a adresat tuturor consilierilor de soluționare o corespondență încă din data de 13 ianuarie 2016, ocazie cu care reclamatul i-a categorisit votanții drept „lingăi". Formal, prin înregistrarea la registratură, până în data de 25.01.2016, doar d-.... își depusese candidatura, dar toți membrii Consiliului aveau cunoștință despre faptul că vom avea cel puțin 4 candidați, în persoana celor 4 persoane nominalizate. Deci, la data de 26.01.2016, când reclamatul a transmis e-mail-ul, acesta avea cunoștință despre intenția d-nei ...de a candida. Mai mult, aceasta confirmă prin e-mail că și-a anunțat candidatura în data de 25.01.2016, semnând, în acest sens, și o declarație pe propria răspundere.

4.1.40. Punctul de vedere transmis de reclamant are un puternic caracter badjocoritor, fiind o insultă la adresa petentei. Astfel, acesta susține că anumite cuvinte degradante la adresa unei persoane, de exemplu nevertebrate, nu ar avea o conotație badjocoroare, fiind comparabil cu gărgăriță, fluturaș, gândăcel. De asemenea, arată că petenta ar suferi de mania persecuției, și că dacă ar fi spus că dorește un președinte frumos, deștept și cinstit, ar fi fost înțeles că a zis despre petentă că este urâtă, proastă și infractoare. Poate că în contextul la care face referire reclamatul, cuvântul „păsărică" poate fi interpretat ca fiind un alint, dar în contextul expus pe larg în adresa sa, cu siguranță „nevertebrate" are caracter badjocoritor, referindu-se, de fapt, la persoane servile, „lingăi", cum s-a mai exprimat referitor la alegerile interne. Deci, reclamatul a dorit, cu siguranță, jignirea persoanelor respective, în mod indubitabil nefiind vorba de lipsa vinovăției.

4.1.41. Reclamatul mai face referire la d-na ...și atunci când o caracterizează drept „cabinetul 2 ADHD". Această expresie a folosit-o în mai multe dați, referindu-se la numeroasele situații în care, în lipsa președintelui CNSC, ... era însărcinată cu preluarea atribuțiilor manageriale. Expresia „Cabinetul 2" se referă la Elena Ceaușescu, persoană cu care o compară în acest text, „cromagnomul miștocar teleghidat" fiind dl..., care, împreună cu d-na ..s-au ocupat de un proiect european.

4.1.42. Un pasaj relevant care o identifică dincolo de orice dubiu pe d-na ..... este următorul: „când ajungi să crezi că natura te-a priponit în vârful piramidei lui Maslow, nerușinarea este pe potrivă. Nu contează că participarea la zgârie timpanul și retina colegilor, căci ubi lex non ...". Astfel, „ubi lex non " la care face referire reclamatul, dicton latin intens utilizat de profesioniști, face parte din limbajul curent al d-nei..., fiind intens folosit de aceasta. Astfel, la o simplă căutare a expresiei „ubi lex" în conținutul deciziilor pronunțate de Consiliu în anul 2015, se găsesc 311 documente. Dintre acestea, mai mult de jumătate aparțin completului 1, din care face parte doamna menționată. Din lectura acestor documente reiese că în conținutul unora dintre deciziile emise de completul din care face parte d-na ...dictonul respectiv este citat de mai multe ori. Deci, din 236 decizii emise anul trecut de completul din care face parte doamna .... mai mult de un sfert conțin acest dicton. De fapt, reclamatul subliniază prin respectivul mesaj că d-na .... ar fi neînțezătră cu imaginația, în condițiile în care repetă oarecum obsesiv acest principiu, fiind chiar o glumă în interiorul CNSC-ului referitoare la acest adagiu. Deși se poate ca opinia reclamatului să fie corectă, existau numeroase modalități alternative de a o exprima, „pamfletul" în cauză neatingându-și scopul.

4.1.43. Mai mult, d-.... și completul din care face parte au cel mai mic procent de decizii casate, modificate în tot sau în parte, fiind posibil ca dictonul respectiv să facă impresie.

4.1.44. Practica europeană și judiciară invocată de reclamat este total irelevantă în cauză, în condițiile în care se referă la libertatea de exprimare a jurnaliștilor, și nu a funcționarilor publici, persoane obligate la o anumită conduită.

4.1.45. În acest sens, prevederile Legii nr.188 din 8 decembrie 1999 privind Statutul funcționarilor publici sunt indubitabile în impunerea unei anumite autocenzuri a acestui tip de salariați, jignirea gravă a colegilor neîncadrându-se într-un comportament adecvat. Onoratul Consiliu trebuie să țină seama că numărul consilierilor de soluționare în cadrul instituției este relativ mic, astfel încât, oricât de bine ar fi „ascunse” insultele, cu siguranță persoanele la care se referă autorii sunt ușor identificabile de colegi. În ceea ce privește comportamentul la care sunt obligați funcționarii publici, dispozițiile Legii nr.188/1999 privind Statutul funcționarilor publici stabilesc următoarele:

-ART. 43 „(1) Funcționarii publici au obligația să își îndeplinească cu profesionalism, imparțialitate și în conformitate cu legea îndatoririle de serviciu și să se abțină de la orice faptă care ar putea aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice ori prestigiului corpului funcționarilor publici. ...

(3) Funcționarii publici au îndatorirea de a respecta normele de conduită profesională și civică prevăzute de lege”.

-ART. 75 „Încălcarea de către funcționarii publici, cu vinovăție, a îndatoririlor de serviciu atrage răspunderea disciplinară, contravențională, civilă sau penală, după caz.”

-ART. 77 „(1) Încălcarea cu vinovăție de către funcționarii publici a îndatoririlor corespunzătoare funcției publice pe care o dețin și a normelor de conduită profesională și civică prevăzute de lege constituie abatere disciplinară și atrage răspunderea disciplinară a acestora.

(2) Constituie abateri disciplinare următoarele fapte: e) intervențiile sau stăruințele pentru soluționarea unor cereri în afara cadrului legal; g) manifestări care aduc atingere prestigiului autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea”.

4.1.46. Chiar și în situația în care am accepta că un funcționar public are dreptul, în exercitarea dreptului la liberă exprimare, să își jignească în mod grav colegii, acest lucru nu echivalează cu lipsa răspunderii în contextul în care persoanele jignite se plâng de acest lucru. Se precizează că împotriva reclamatului, petenta a formulat și o sesizare către Comisia de disciplină, dar până în prezent nu au fost desfășurate lucrări ale acesteia, deși a trecut un timp considerabil, fiind îndreptățită să considere, fără a aduce critici colegilor săi, că sunt în prezența unui conflict prea mare pentru a fi soluționat intern, fiind imposibilă identificarea a cinci persoane obiective, care nu sunt în relații de prietenie sau dușmănie cu părțile, pentru a da o decizie dincolo de orice bănuială.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul prin punctul de vedere înregistrat sub nr.1211/01.03.2016, înverează că petenta este colegă, membru al Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor în cadrul aceluiași complet în care activează, din ianuarie 2012.

4.2.2. La data de 26 ianuarie 2016, în timpul campaniei interne de alegere a unui nou președinte al Consiliului, reclamatul a transmis câtorva colegi consilieri pe care i-a considerat mai apropiați și prieteni, față de care folosește un limbaj familiar, un mesaj/e-mail privat conținând reflecții personale pe tema alegerilor în derulare și a unor probleme de serviciu care îl preocupau. Fiind destinat unor colegi apropiați și prieteni, mesajul privat l-a conceput neprotocolar, sub forma unui pamflet, după cum însăși petenta recunoaște expres în petiția sa.

4.2.3. Mesajul a fost transmis individual colegilor respectivi și destinat personal acestora, nu și altor persoane, cum este petenta. El nu a fost transmis sub formă de scrisoare deschisă, pentru a fi adus la cunoștința tuturor și, cu atât mai puțin, petentei. Tocmai pentru a-i păstra caracterul de corespondență privată, nepublică, nici măcar nu a indicat (la rubrica „destinatari”) că mesajul ar fi transmis și altor colegi.

4.2.4. După cum se cunoaște, mesajele prin mijloace electronice de comunicații (e-mail) intră în categoria corespondenței private protejate de lege, Constituția prevăzând, la art. 28, că secretul scrisorilor, al telegramelor, al altor trimiteri poștale, al convorbirilor telefonice și al celorlalte mijloace legale de comunicare este inviolabil, iar Codul penal reglementează la art.302, infracțiunea de violare a secretului corespondenței (și sub forma divulgării ei neautorizate).

4.2.5. Legea ocrotește deopotrivă orice corespondență, fie că include ceva tainic, fie că exprimă chestiuni lipsite de importanță. Art.71 alin.3 Cod civil interzice expres utilizarea, în orice mod, a corespondenței unei persoane, fără acordul acesteia.

4.2.6. Mesajul din 26.01.2016 constituie o corespondență privată cu anumiți colegi apropiați și prieteni din Consiliu, protejată de lege și nu a fost destinat petentei, nu a fost transmis către aceasta. În cuprinsul mesajului nu a făcut absolut nicio referire la persoana petentei și nici nu a lăsat să se înțeleagă că ar avea vreo nemulțumire față de domnia sa. Reclamatul arată că alături de petentă lucrează în cadrul aceluiași complet al Consiliului de peste patru ani și, astfel cum a precizat în mesaj, nu dorește să schimbe echipa completului.

4.2.7. Reclamatul afirmă că nu a avut niciun dialog sau vreo corespondență cu petenta în timpul campaniei electorale.

4.2.8. Unul dintre colegii cărora le-a transmis mesajul a găsit de cuviință, fără să-i ceară permisiunea și, implicit, fără acordul reclamatului, să îi furnizeze petentei respectivul mesaj, care luând la cunoștință a reacționat extrem de virulent și jignitor la adresa sa printr-un mesaj adresat nu doar reclamatului, ci tuturor membrilor Consiliului. Reclamatul nu i-a dat nicio replică verbală sau scrisă.

4.2.9. Reclamatul învederează că e-mail-ul din 26.01.2016 nu era destinat petentei, nu a fost transmis către aceasta și nici nu o viza în vreun fel, numele petentei sau funcția de președinte al completului în care își desfășoară activitatea, neapărând nicăieri în cuprinsul mesajului. Dacă terța persoană a găsit de cuviință să divulge și să îi trimită petentei acel mesaj, cel mai probabil cu scopul de a genera un conflict, atunci să își asume fapta și să răspundă în consecință. Niciun moment nu și-a imaginat că numitul.... îi va da acel mesaj privat petentei, știind caracterul impulsiv și conflictual notoriu al acesteia.

4.2.10. Reclamatul arată că gândurile oricărei persoane, exprimate într-un cadru privat, chiar și cu tentă de discriminare, nu pot fi asimilate unui comportament discriminatoriu în sensul prevederilor legii, după cum s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, în decizia nr.1960 din 15 mai 2008. Reclamatul apreciază că este exclusă eventuala răspundere contravențională a sa, nefiind îndeplinită condiția existenței vinovăției în săvârșirea faptei. Potrivit Curții Europene a Drepturilor Omului, prezumția de nevinovăție operează și în materie contravențională.

4.2.11. În ceea ce privește cuprinsul mesajului, el a fost redactat literar, sub formă de pamflet, și impersonal, în contextul prieteniei reclamatului cu destinatarul și pornind de la premisa că aceștia sunt persoane cu o anumită educație și cu simț al umorului, capabile să înțeleagă esența reflecțiilor sale din campania electorală.

4.2.12. Astfel cum este cunoscut și definit în Dicționarul explicativ al limbii române, pamfletul reprezintă o specie literară cu caracter satiric, în care scriitorul înfierează anumite tare morale, concepții politice, aspecte negative ale realității sociale, trăsături de caracter ale unei persoane etc. Pamfletul, din perspectivă juridică, face parte din categoria textelor de opinie. La rândul său, satira reprezintă o scriere în versuri sau în proză în care sunt criticate defecte morale ale oamenilor sau aspecte negative ale societății, cu intenții moralizatoare, „Prin extindere, satiră se numește orice operă cu caracter critic, demascator, indiferent de gen sau specie. Pentru unii esteticieni, satira astfel înțeleasă devine o categorie estetică de largă aplicație, care subsumează în sfera ei alte categorii ca: grotescul, comicul, umoristicul”, Al. Săndulescu (coordonator), Dicționar de termeni literari, Editura Academiei, București, 1976, p. 390.

„Pamfletul se lucrează cu andrea, cu peria de sârmă sau cu fierăstrăul bijutierului și uneori, în clipele supreme, cu unelte de măcelărie” - T. Arghezi. Pamfletul, în „Lumea” nr. 11/1 8,01.1925, după R. Cesereanu, Instrumentarul imaginar al pamfletarului. Undrea, peria de sârmă, răzătoarea, fierăstrăul și sculele de măcelărie ale lui Tudor Arghezi, în „Caietele Echinox” nr. 2/2002, p. 234.

4.2.13. Cuprinsul mesajului incriminat de petentă nu este unul denigrator sau ofensator la adresa niciunui membru dintre cei nominalizați și nici față de aceasta. Nicăieri nu a caracterizat vreo persoană și, mai mult, chiar a evidențiat cu litere majuscule că nu s-a referit la nicio persoană anume dintre candidații la alegeri și epitetele/metaforele folosite nu trebuie asociate cu vreunul dintre aceștia. Însăși petenta precizează în cuprinsul sesizării că „nu a nominalizat persoanele”.

4.2.14. Mesajul era un îndemn de a deschide bine ochii la vot, să nu se lase manipulați la alegeri de către cei care promovau pe cineva în campanie.

4.2.15. Asocierile pe care petenta le face între diverse cuvinte și anumite persoane reprezintă simple fabulații ale domniei sale, fără nicio legătură cu realitatea. Niciunul dintre cei cărora le-a fost transmis mesajul nu s-a simțit vizat, nu au reproșat reclamantului că s-au referit la el sau la o anumită persoană. Petenta este nemulțumită din cauză că, fiind coleg de complet cu reclamantul, nu i-a transmis și dumneaei acel mesaj și a considerat că, prin demersul său, reclamantul ar urmări să îi ocupe postul de președinte de complet.

4.2.16. Reclamantul învederează că a fost și rămâne prieten cu fiecare dintre cele patru persoane indicate de petentă: ..... față de care nu a avut vreodată vreun conflict. De ce trebuie petenta să se transforme în avocatul reprezentant al acestor persoane, de ce nu-i reproșează ceva ele însele dacă se simt lezate? Astfel reclamantul, ridică **excepția lipsei calității de persoană vătămată și a calității procesuale active a petentei în ceea ce privește acuzele pe care le aduce în numele altor persoane.** Art. 20 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, recunoaște drept subiect procesual activ (care poate sesiza Consiliul) persoana care se consideră ea însăși discriminată, deci nu persoana care apreciază că un terț ar fi discriminat.

4.2.17. Este evident că, fiind un mesaj neoficial, neprotocolar, familiar, între amici, reclamantul a utilizat și cuvinte care pentru o persoană din exterior, ar putea părea exagerate, însă între colegi prieteni ele nu sunt. Niciunul dintre cei cărora le-a transmis mesajul nu a reproșat cuvintele folosite. Petenta, spre deosebire de toți ceilalți, din motive pe care doar le poate intui, s-a gândit să inventeze asocieri și să îl atace la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, simțindu-se ofensată. Niciunul dintre cei menționați de petentă nu a sesizat Consiliul, cum a procedat dumneaei, erijându-se în reprezentanta lor fără a i se cere acest lucru.

4.2.18. Reclamantul a afirmat că își dorește un președinte care măcar să arate a președinte, iar dorința sa personală nu poate fi cenzurată de nimeni (este dreptul său de a avea o dorință proprie). Calificative de tipul adevărat/mincinos sunt inaplicabile în cazul dorințelor și opiniilor, astfel că nu se poate pretinde cuiva să probeze adevărul lor. Dacă spunea că dorea un președinte care să nu fie ofițer acoperit sau extraterestru nu înseamnă că cei care urmau să candideze ar fi ofițeri acoperiți sau extraterestri. Nu s-a referit la niciunul dintre candidați și nici măcar la numeroșii colindători pentru voturi, adică persoane care veneau în fiecare zi în biroul reclamantului să îi spună pe cine ar fi bine să voteze, ca președinte.

4.2.19. La data de 26.01.2016, când a fost transmis e-mail-ul, nu exista decât un singur candidat, conform procesului-verbal atașat, respectiv .... (candidatura nr. 1792/ 25.01.2016). Numiții .... nici măcar nu erau candidați la acea dată și, desigur, nimeni nu putea ști cine se va înscrie în final, respectiv câți candidați vor fi. Din această perspectivă reclamantul învederează că are dreptul la o opinie proprie și să demonstreze petenta unde este jignirea prin credința sa că ar trebui votată o persoană care măcar să aibă aspectul fizic al unui președinte de instituție, nu un măscărici sau o maimuță.

4.2.20. Cuvintele utilizate în mesajul privat și impersonal trimis prietenilor sunt cuvinte obișnuite, regăsite în dicționarul explicativ, nu au constat în injurii la adresa cuiva și nu sunt de natură a fi considerate implicit ca lezând demnitatea ori reputația vreunei persoane. Ele trebuie analizate prin prisma campaniei electorale și la ideea care s-a vrut transmisă, iar nu izolat, scoase din context. Exprimarea politică este extrem de permisivă în campaniile electorale, fiind de notorietate exagerările precum că anumiți președinți ai României au fost numiți agenți sovietici, au lovit copii sau au traficat copii și altele în asemenea registru. Este evident că nu a dorit să o ironizeze pe singura candidată înscrisă la acea dată. Limbajul a fost caracterizat de metafore și în spirit de glumă, întrucât destinatarii mesajului îi sunt prieteni și cu o anumită deschidere intelectuală în a înțelege scopul acestuia. Faptul că mesajul a fost o glumă sub formă de pamflet o dovedesc și numeroasele

emoticoane folosite („față zâmbitoare”), pe care nu le găsim în mesajele oficiale, serioase, precum și autointitularea sa „un frustrat” în finalul mesajului.

4.2.21. Petenta îi răstălmăcește vorbele, le asociază cu diverși colegi pe care îi stimează și le dă o amploare catastrofică doar pentru că își simte amenințată poziția de președinte de complet, considerând că reclamatul îi vânează această poziție, în replica sa insultătoare, îi și dă ordin fostului președinte al Consiliului: „Lenei, fă-l, odată, președinte, că omul este frustrat rău.”

4.2.22. Campania electorală a fost îmbrăcată într-o ținută de satiră și umor, în concordanță cu stilul reclamatului literar arhicunoscut în Consiliu și ținând seama că destinatarul mesajului îi erau prieteni. Mesajul nu a avut ca scop jignirea sau ofensarea cuiva, inclusiv a petentei. Aceasta nici nu a dovedit în ce anume constă exact discriminarea sau prejudiciul de imagine ce i-a fost produs, ci s-a mărginit să afirme că a „caracterizat-o în antiteză cu alți președinți din Consiliu”, ceea ce nu este nici pe departe adevărat. Care sunt acei „alți președinți din Consiliu”, că se observă limpede că nu a fost menționat niciunul și nici nu are vreo idee pe cine are în minte reclamanta. Mania persecuției este o stare patologică manifestată prin ideea fixă a cuiva că este persecutat de toată lumea, <https://dexonline.ro/defmitie-dex/persecu%C8%9Bie>). Orice ar fi scris, reclamanta interpreta în felul său. Dacă spunea că admiră orice președinte de complet frumos, deștept și cinstit, petenta s-ar considera urâtă, cunoscută în Consiliu pentru că pleacă de la ședințe, trimite tuturor e-mail-uri nesolicitate și jignitoare, își ceartă colegii ș.a.m.d. și sunt atașate înscrisuri în susținerea celor învederate.

4.2.23. Expresia „de la coada vacii” este impersonală și nu are nicio legătură cu petenta. Formularea este „sofisticații veniți de la coada vacii”, la /masculin, nu la feminin, și, în niciun caz, nu o vizează pe petentă, căreia nu i-a transmis mesajul incriminat și, în consecință, nici nu avea cum să se deconspire. Pe de altă parte, toți membrii Consiliului sunt din mediul rural, inclusiv fostul președinte (din Satu Mare) și subsemnatul (din Brăila), și nu vede care ar fi discriminarea sau jignirea. „Isterică și abuzivă” este o autocaracterizare a petentei, reclamatul nu a spus și nici gândit vreodată că ar fi astfel. Petenta se victimizează indiferent ce ar fi spus, apreciază reclamatul.

4.2.24. Cuvântul „turmă” există în limba română și înseamnă din punct de vedere sociologic și grup de oameni, fără nicio conotație discriminatorie.

4.2.25. „Nevertebrate” apare în expresia comică: „Numai așa, de un capriț, de-un pamplezir, iată un test simplu pentru nevertebrate”, cu trimitere la opera lui Caragiale, și nu înseamnă defel că ar fi în Consiliul viețuitoare lipsite de coloană vertebrală și schelet osos intern. A se înțelege că întrebarea a fost adresată pentru fluturași, albinuțe, furnicuțe, gărgărițe, steluțe de mare și căluți de mare (nevertebrate), sau și aceste cuvinte sunt interzise în discuțiile între prieteni. Se aduce în atenție că, prin sentința civilă nr. 1241 din 16 aprilie 2008, Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a stabilit că folosirea apelativului „păsărică” față de o doamnă nu este o faptă de natură să atragă răspunderea contravențională a autorului, întrucât cuvântul „păsărică” are mai multe înțelesuri. Astfel cum a fost folosit de autor, deși nu a fost adecvat și a transmis un mesaj negativ în spațiul public, nu poate fi catalogat ca atrăgând ori născând efecte cu caracter discriminatoriu și, ca urmare, nu poate atrage răspunderea contravențională.”

4.2.26. Exprimarea reclamatului poate fi apreciată de cineva mai sensibil drept inadecvată și satirică, însă la fel de adevărat este și că ea este permisă de lege și că nu a fost discriminată nicio persoană sau grup de persoane prin reflecțiile sale în prag de alegeri, situate în limitele libertății de exprimare între prieteni. Compararea domnului ...cu un clovn, păcălici, trompetist, tractorist este doar în imaginația prăpăstioasă a petentei, întrucât reclamatul nu a făcut o asemenea comparație și nici nu și-ar fi permis, în condițiile în care persoana indicată îi este bun prieten (a se vedea și e-mail-ul atașat). Pe de altă parte, fiindu-i prieten, îl pot cataloga cum dorește și îl poate cataloga cum dorește, fără a fi nevoie să vină petenta să-i cenzureze limbajul folosit. Petenta nu este jandarmul Consiliului și judecătorul relațiilor de prietenie dintre colegi.

4.2.27. Dacă ar fi citit cu atenție mesajul, petenta ar fi constatat că reclamatul își exprima o simplă dorință, de a avea un președinte care să arate a președinte, mai de Doamne-ajută, nu un clovn/păcălici/trompetist/tractorist, iar nu că domnul .... sau altcineva ar fi astfel. Exprimarea este lipsită de echivoc, în sensul că vizează o dorință a reclamatului, iar nu o discriminare sau o injurie la adresa vreunei

persoane anume. Reclamatul mai susține că putea să își dorească un președinte care să nu fie analfabet sau Dumnezeu, ceea ce nu însemna că vreunul dintre viitorii candidați ar fi analfabet sau Dumnezeu. Un fost prim-ministru în Guvernul României a catalogat membrii Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor drept „Dumnezei” („Dumnezeii ăștia de la CNSC de care nu are nimeni voie să se atingă.” <http://www.anlena3.ro/actualitate/ponta-seful-cnso-este-prieten-cu-bлага-si-udrea-si-blocheaza-licitatii-voi-schimba-legea-198013.html>), apelativ la care petenta nu a reacționat prin sesizări depuse la diverse instituții ale statului. Mai învederează că exprimări mult mai grave și adresate unor persoane nominalizate expres se întâlnesc la nivelul multor alte instituții.

4.2.28. În viziunea petentei, ar trebui interziși și amendați Caragiale, Tănase, Barbu, Păunescu și toți ceilalți pamfletari de pe planetă, că au ceva cu dumneaei. Nu a făcut portretul nimănui în mesajul transmis și nu vede de unde și până unde se simte discriminată petenta, care, probabil, l-ar interzice fără ezitare și pe domnul

.....

4.2.29. Cât timp în speță pe rol nu poate fi stabilit cu certitudine că mesajul este o discriminare a unei persoane individualizate, în raport de altele, răspunderea reclamatului este exclusă. Certitudinea cade în sarcina probei celei care dorește sancționarea, respectiv a petentei. Însă, nici prin argumentarea probatorie din sesizare și nici prin mijloacele de probă anexate ei, contrar art. 72 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, aprobată prin Ordinul președintelui Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nr. 144/2008, art. 10 alin. (1), art. 14 alin. (2) și art. 249 C. proc. civ., care impun părților să susțină cu mijloace de probă cele ce afirmă în fața Consiliului, petenta nu reușește să probeze dincolo de orice îndoială că mesajul în speță a vizat persoanele indicate de dumneaei, respectiv că ele ar fi singurele persoane de pe planetă cărora le pot fi asociate cuvintele din mesaj. În plus, petenta, în calitate de tutore autodesemnat al persoanelor indicate, nu explică niciunde în ce ar consta discriminarea lor și față de cine.

4.2.30. Reclamatul apreciază că în anul 2016, în România membră a Uniunii Europene, nu pot fi aplicate unei persoane sancțiuni juridice pe bază de simple presupuneri ale unui petent, ci doar pe probe temeinice și concludente, care exclud orice îndoială legată de existența faptei discriminatorii, cauzalitate și vinovăție.

4.2.31. Ceea ce a scris reclamatul sunt reflecții personale comunicate unor prieteni, nu scrisoare deschisă ori articol de presă. Nu a urmărit niciun moment compromiterea sau lezarea demnității petentei sau a altor colegi (dintre toți, doar petenta a înțeles greșit mesajul și a depus petiția nr. 467/29.01.2016; nici măcar președintele instituției nu a simțit nevoia să depună o asemenea petiție). Modul, în care trebuie interpretate reflecțiile reclamatului, este cel în care le-au interpretat toți cei cărora le-au fost transmise, iar nu cel particular al petentei.

4.2.32. Libertatea de exprimare nu poate fi suprimată doar pentru că petenta are suspiciuni și face asocieri subiective. La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, în decizia nr. 4111 din 17 octombrie 2003, s-a stabilit irevocabil că:

„În ceea ce privește conținutul articolului «Un încurcă lume bolnav de putere» publicat la 30 ianuarie 2001 în cotidianul .... Curtea constată că simpla indicare, într-o manieră ironică, a unora dintre prerogative pe care le putea exercita nu echivala cu o nominalizare a acestuia și nici nu era de natură a sugera cititorilor că textul respectiv se referă cu certitudine la persoana reclamantului. Prin urmare aprecierea instanței de apel referitoare la caracterul impersonal al respectivului demers ziaristic este justificată.

În plus, Curtea are în vedere că o altă interpretare a conținutului articolului, de genul celei avute în vedere de recurentul-reclamant, ar echivala cu o îngrădire a libertății presei încălcând principiul constituțional al libertății de exprimare.”

4.2.33. Reclamatul nu a instigat colegii să voteze ori să nu voteze un anumit candidat, ci le-a sugerat să deschidă bine ochii, să nu se lase influențați, fiind în joc viitorul instituției și al tuturor.

4.2.34. A ridicat problema extrem de sensibilă a numirii anuale de către președintele Consiliului a președinților celor 11 complete, fiindcă niciodată nu s-a comunicat oamenilor care sunt criteriile de numire a unora, respectiv de excludere a altora. Reclamatul, deși lucrează în Consiliu de 10 ani, a avut rezultate bune

(anexează și o recomandare din partea fostului președinte) și a desfășurat inclusiv activitate de specialitate în afara serviciului, nu a fost numit președinte de complet nici măcar o secundă și apreciază că este marginalizat. Chiar a și întrebat fosta conducere dacă va rămâne simplu membru. De 10 ani sunt menținuți anumiți președinți („alintații conducerii”), iar ceilalți sunt vădit discriminați. Mai mult, există colegi angajați astăzi și tot astăzi sunt numiți președinți de complet, deși alții ar fi vizibil îndreptățiți. Art. 16 alin. (1) din Constituție prevede că toți cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, ceea ce nu s-a respectat deloc în cei 10 ani de funcționare al Consiliului cu ocazia numirii președinților de complet. Mereu au existat preferați și excluși, la discreția conducerii instituției, lucru anormal și inacceptabil într-o instituție publică. În condițiile în care toți consilierii de soluționare a contestațiilor juriști au dreptul de a fi numiți președinți de complet, neexistând în lege nicio diferențiere între ei, de ce sunt preferați unii în detrimentul altora. Poate că ar fi indicat o autosesizare și un control din partea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pe acest subiect, astfel încât să înceteze tratamentul discriminatoriu din partea conducerii. Art. 13 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, aprobată prin Ordinul președintelui Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nr. 144/2008, este deplin aplicabil. În țările civilizate, dacă ar fi suspectat de un posibil abuz față de angajați, orice președinte de instituție publică și-ar fi prezentat imediat demisia.

4.2.35. Petenta pretinde că reclamatul face aluzii la numirea ei în „funcția” de președinte de complet pe baza unor criterii secrete, iar pe de altă parte, dacă ar fi citit atent paragraful pe care însuși petenta îl reproduce, doamna numită ar fi putut observa că formularea este „Din experiența de care am avut parte în cei zece ani de Consiliu îmi imaginez că acestea au fost [...], ce n'est pas vrai?”. Reclamatul pune în discuție care normă legală interzice unei persoane să își imagineze anumite criterii pe baza propriilor experiențe și să se întrebe dacă ele sunt adevărate sau nu. Un indiciu îl sugerează reclamatul, poate fi găsit în Constituție, la art. 29 alin. (1) - libertatea gândirii și a opiniilor nu poate fi îngrădită sub nicio formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie contrară convingerilor sale.

4.2.36. Reclamatul a urmărit să informeze colegii și asupra acestei probleme, de asemenea de interes general în Consiliu, a stabilirii anuale a componenței completelor de soluționare. A recomandat ca schimbările să se efectueze doar pe bază de cereri motivate, cu număr și date de înregistrare, iar colegiul, după analiza prealabilă a cauzelor fiecărei cereri și a opțiunilor disponibile, să fundamenteze în scris schimbările. Altminteri, se va merge în continuare pe negocieri oculte, favoritisme și vendete personale. Mai arată că și fostul președinte al Consiliului a fost schimbat din președinte de complet în membru, doar pentru că a îndrăznit să îl contrazică pe cel care era atunci președinte al Consiliului (în decursul anilor, Consiliul a funcționat cu mai mulți președinți, fie aleși de plen, fie delegați pe durată determinată).

Aceasta este realitatea concretă și nu a făcut un proces de intenție sau un atac gratuit nimănui. Abia acum, după 10 ani de mutare discreționară a colegilor în complete, având șansa alegerii unei noi conduceri a Consiliului, s-a hotărât discutarea acestei probleme, încercându-se rezolvarea ei.

4.2.37. Suspiciunile reclamatului în legătură cu desemnarea președinților de complet și stabilirea componenței completelor sunt confirmate chiar de demersurile inițiate de conducerea Consiliului după aflarea mesajului meu. Mesajul fiind transmis în campania electorală tocmai cu scopul de a informa colegii asupra neregulilor suspectate și de a determina viitorul președinte să încerce rezolvarea lor.

4.2.38. Astfel cum se cunoaște din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în timpul campaniilor electorale, limitele criticii admisibile sunt mai largi. Totodată, atunci când informațiile privesc o persoană cu o importantă funcție publică, cum este aceea de președinte al Consiliului, limitele criticii admisibile sunt mai largi decât în privința unui particular, deoarece persoanele publice se expun conștient unui control atent al faptelor, trebuie să dea dovadă de toleranță, iar imperativele protecției vieții lor private se pun în balanță cu interesele discutării în public a problemelor politice, ceea ce duce la concluzia că excepțiile de la libertatea de exprimare se interpretează restrictiv (Lopes Gomes da Silva contra Portugaliei, hotărârea din 28 septembrie 2000; Morice împotriva Franței, n. 29369/10, 2015. §131). Pornind de la aceste statuări ale instanței europene de la Strasbourg, transformate în reguli de drept, s-a spus că publicarea unor articole referitoare la activitatea reclamantului nu poate constitui o faptă ilicită cauzatoare de prejudicii decât dacă viața privată a reclamantului

ar fi substanțial atinsă, ceea ce nu este cazul în speța de față. Fostul președinte al Consiliului nu s-a simțit discriminat prin informațiile relevate de reclamat cu bună-credință și pe baza unui suport factual cert și cunoscut în instituție de 10 ani, cum s-a simțit petenta.

4.2.39. Nu se poate afirma că simpla divulgare a unor realități din cadrul Consiliului, arhicunoscute și ușor verificabile, a creat fostului președinte o discriminare sau un prejudiciu. Informațiile relevate se încadrează în ceea ce art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului definește a fi libertatea de exprimare, care includ nu numai informațiile și ideile care sunt primite favorabil de opinia publică, ci și pe cele care offensează, șochează sau deranjează, astfel că eventualul disconfort pe care l-a resimțit ulterior relevării acestora nu poate fi pus pe seama conținutului lor, cu atât mai mult cu cât informațiile nu erau de dată recentă, ele fiind cunoscute în rândul colegilor încă din anul 2006.

4.2.40. Nu este primul mesaj e-mail în care reclamatul semnaleză problemele desemnării președinților și formării completelor. Și la adoptarea regulamentului intern a expus aceste probleme, însă fără rezultat. În concluzie, chiar dacă a existat o anumită afectare a stării de spirit a fostului președinte al Consiliului după aflarea mesajului (în timpul campaniei electorale), aceasta nu poate fi pusă pe seama conținutului lui.

4.2.41. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a admis că libertatea de exprimare a acestora presupune o doză de exagerare sau chiar de provocare privitoare la judecățile de valoare pe care le formulează (cauza Dalban împotriva României, hotărârea din 28 septembrie 1999), cu condiția ca afirmațiile să aibă o bază factuală a cărei realitate să poată fi demonstrată, iar în speța de față o asemenea bază factuală o reprezintă chiar demersurile demarate ulterior mesajului de fosta și actuala conducere în rezolvarea problemelor sesizate de reclamat.

4.2.42. Chestiunea de interes public a fost definită drept orice „chestiune care afectează viața comunității” (Lingens împotriva Austriei). Interesul public nu se rezumă la chestiunile politice, ci le include și pe cele sociale sau de alt gen care privesc comunitatea. „A lipsi publicul de informații asupra funcționării serviciilor publice înseamnă a ignora un drept fundamental într-o democrație” (Observer și Guardian împotriva Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord).

4.2.43. În sensul art. 10 al Convenției, libertatea de exprimare conține în sine două libertăți, respectiv libertatea de opinie și libertatea de informare (adică libertatea de a primi și de a comunica informații sau idei fără ingerințe din partea autorităților publice). Curtea a statuat că libertatea în discuție acoperă nu doar informațiile și ideile care sunt primite favorabil și privite ca inofensive sau neutre, ci și acelea care jignesc, șochează sau jenează. De asemenea, restricțiile aduse libertății de expresie trebuie interpretate restrictiv și invocarea oricărei excepții trebuie să fie argumentată convingător. De principiu, atunci când statuează asupra încălcării Convenției, Curtea va avea în vedere în ce măsură autoritățile naționale au făcut o evaluare rezonabilă a stării de fapt și au aplicat standarde în conformitate cu principiile ce decurg din Convenție. În privința nivelului de protecție, art. 10 ar permite cu greu restricții în ceea ce privește discursul politic sau cel de interes al colectivității (a se vedea hotărârile Curții din cauzele Animal Defenders International împotriva Marii Britanii, Stoll împotriva Elveției, Mouvement ralien suisse împotriva Elveției, Siirek împotriva Turciei, Lindon, Otchakovsky-Laurens și July împotriva Franței, Axei Springer AG împotriva Germaniei și celelalte pe tema libertății de exprimare).

4.2.44. Cu certitudine că informațiile cuprinse în mesajul reclamat de petentă răspund unei „nevoi sociale imperioase” (astfel cum este interpretată de Curte), ținând de votarea corectă în campania electorală și de rezolvarea problemelor legate de numirea anuală a președinților de complet și de formarea anuală a completelor.

4.2.45. Conduita reclamatului a fost de bună-credință și rezonabilă, urmărind să tranșeze chestiuni de interes presante la nivelul instituției, campania electorală reprezentând o bună ocazie pentru semnalarea și lichidarea lor (News Verlags GmbH & Co. KG împotriva Austriei, n. 31457/96, 2000, §52). Curtea a decis că este indispensabil ca celui interesat să îi fie oferită o „șansă concretă și efectivă” de a dovedi că afirmațiile sale se sprijineau pe o „bază factică solidă” (Peruzzi împotriva Italiei, 39294/09, 2015, § 49), bază regăsită cu prisosință în argumentele și mijloacele de probă atașate. Mesajul critic nu o avea drept țintă pe petentă și nici o altă persoană concretă.

4.2.46. Mesajul supus atenției Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării de către petentă este o manifestare a libertății de exprimare, vitală pentru existența oricărei societăți democratice. Libertatea constituțională de exprimare a gândurilor și opiniilor a fost câștigată prin revoluție și nimeni nu o poate confisca. Când judecătorul trebuie să aleagă între protecția reputației sau drepturilor altora și protejarea, încurajarea discuțiilor deschise asupra chestiunilor de interes public, prioritatea este acordată acestora din urma (relevante sunt, între altele, hotărârile Thorgeirson împotriva Islandei, Lingens împotriva Austriei, Schwabe împotriva Austriei, Dalban împotriva României, Jersild împotriva Danemarcei, Castells împotriva Spaniei).

4.2.47. „Libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din cerințele prioritare ale progresului societății și ale împlinirilor personale”, a afirmat Curtea.

4.2.48. Reclamatul învederează declarația din 15 februarie 2016 a excelenței sale domnul Hans Klemm, ambasadorul Statelor Unite ale Americii, disponibilă la adresa <http://www.hotnews.ro/stiri-esential-20795728-ambasadorul-sua-despre-proiectul-legii-defaimarii-promovat-liviu-dragnea-opunem-legilor-care-interzic-exprimarea-ofensatoare-pretul-libertatii-exprimare.htm>: „Referitor la proiectul legislativ cu titlul «Proiect de Lege privind promovarea demnității umane și toleranței față de diferențele de grup», politica Guvernului Statelor Unite ale Americii este clara. Protejarea libertății de exprimare, chiar și în cazurile în care exprimarea aleasă ofensează, este un aspect fundamental al unei societăți democratice sănătoase. Condamnam discriminarea și ura, dar în același timp ne opunem legilor care interzic exprimarea ofensatoare cu prețul libertății de exprimare. Așa cum a declarat președintele Obama: «Cea mai puternică armă împotriva discursului instigator la ură nu este reprimarea, ci libertatea de exprimare, voci ale toleranței care se ridică împreună împotriva bigotismului ...».”

În hotărârea Karatas împotriva Turciei, după ce a reținut că, „chiar dacă anumite pasaje ale poeziilor aveau un ton foarte agresiv și chemau la folosirea violenței, Curtea consideră că natura lor artistică și impactul limitat le-au făcut să fie mai degrabă o expresie a unei supărări profunde față de o situație politică dificilă”.

4.2.49. Curtea a acceptat și folosirea unor „termeni violenți” atunci când scopul ziaristului este discutarea unei chestiuni de interes public. Astfel, în cazul Thorgeirson împotriva Islandei, dorind să atragă atenția asupra brutalității poliției, reclamantul a publicat două articole în care a folosit, pentru caracterizarea poliștilor, următoarele expresii: „bestii sălbatice în uniformă care se târăsc în jur, tăcuți ori nu prin jungla vieții de noapte a orașului nostru”, „indivizi reduși la vârsta mentală a unui nou-născut”, „brute și sadici care-și dezlănțuie perversitățile”, „comportamentul lor a fost tipic pentru ceea ce, treptat, devine imaginea publică a poliției, în momentele în care se autoprotejează: nerușinare, fals, acțiuni ilegale, superstiții, aroganță și prostie”. Curtea Europeană a afirmat că „ambele articole au fost formulate în termeni violenți. Cu toate acestea, având în vedere scopul și impactul urmărit, Curtea apreciază că limbajul folosit nu poate fi considerat excesiv” și a considerat amendarea dlui. Thorgeirson de către instanțele naționale ca o măsură care nu a fost „necesară într-o societate democratică”. Aceeași decizie în favoarea ziaristului - a fost luată de Curte și în cazul Oberschlick împotriva Austriei, unde un politician a fost numit „idiot” într-un articol de presă.

4.2.50. O soluție pe seama reclamatului doar pentru că a avut un spirit civic mai ascuțit și un limbaj divers, care au deranjat-o pe petentă, nu poate fi considerată necesară într-o societate democratică. O eventuala sancționare a sa va inhiba orice gândire critică la nivelul Consiliului și va fi folosită ca instrument de intimidare a vocilor incomode din instituție. A aplica sancțiuni pecuniare celui care critică o persoană publică tinde să-l determine ca, pe viitor, să nu mai recurgă la critici și să renunțe la discutarea problemelor care interesează viața colectivității.

4.2.51. În cauza De Haes și Gijssels împotriva Belgiei, Curtea a afirmat: „Deși comentariile domnilor De Haes și Gijssels conțineau, fără îndoială, critici foarte severe, acestea sunt considerate de Curte ca fiind pe măsura emoției și a indignării cauzate de faptele prezentate în acele articole. În ceea ce privește tonul polemic sau chiar agresiv al ziaristilor, pe care Curtea nu trebuie să îl aprobe, trebuie reamintit ca Articolul 10 nu protejează doar conținutul ideilor și al informațiilor, ci și forma în care sunt exprimate.”

Cum am evocat mai sus, trebuie acceptată și „recurgerea la o anume doză de exagerare, chiar de provocare”, astfel cum a statuat Curtea.

4.2.52. Peste ocean, în jurisprudența Curții Supreme a Statelor Unite, s-a afirmat în mod constant că protecția libertății de exprimare, mai ales în cazul presei, include „adjectivul viguros” și „hiberbola retorică”. „Dezbaterea problemelor de interes public trebuie să fie neînhibată, puternică și larg deschisă. În contextul unor dezbateri libere, existența unor afirmații eronate este inevitabilă, dar și ele trebuie să fie protejate pentru că libertatea de exprimare trebuie să aibă spațiu de respirat pentru a supraviețui” (New York Times vs. Sullivan, Hotărârea 376 US 254/1964).

4.2.53. Deși majoritatea hotărârilor evocate mai sus se referă la ziariști, ele nu trebuie să fie excluse de la aplicare pentru orice persoană care dorește să comunice o informație de interes pentru mai multe persoane, libertatea de exprimare, dreptul la opinie și dreptul la informație și raționamentul din spatele lor fiind similare. După cum în mod judicios a evidențiat Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării la 3 iulie 2013 (<http://www.cnod.org.ro/presa/> Comunicate-de-presa/Comunicat-de-presa-171/):

„[...] libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.”

4.2.54. Ulterior pamfletului din 26 ianuarie 2016, în cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor a devenit un act de curaj să îți spui o părere personală despre orice este legat de instituție. În lumina cele evocate mai sus reclamatul solicită C.N.C.D. să respingă petiția formulată.

4.2.55. De asemenea, în concordanță cu art. 71-76 C. civ., reclamatul solicită să nu se facă publice numele, inițialele, funcția pe care o ocupă și orice alt element care ar permite identificarea sa de către public, pentru a nu a-i afecta dreptul la imagine, onoare și reputație. Nu există consimțământul său în acest sens. Numele și prenumele unei persoane reprezintă informații referitoare la date cu caracter personal, indiferent dacă, într-o situație dată, sunt sau nu suficiente pentru identificarea persoanei. Atunci când informațiile de interes public și informațiile cu privire la datele cu caracter personal sunt prezente în cuprinsul aceluiași document, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informațiilor, accesul la informațiile de interes public se realizează prin anonimizarea informațiilor cu privire la datele cu caracter personal. Varianta prescurtării sub forma acronimului nu îndeplinește obiectivul anonimizării efective, deoarece acronimul, fiind susceptibil să conducă indirect la identificarea persoanei, reprezintă informație cu privire la datele personale. Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, decizia nr. 37 din 7 decembrie 2015.

4.2.56. În *concluziile scrise* formulate de reclamat și înregistrate sub nr. 4888/18.08.2016, sunt reiterate și aspectele susținute în punctul de vedere. Față de susținerile amintite, reclamatul învederează membrilor Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării că nu consideră a fi veridice speculațiile în sensul existenței unor intervenții din partea unei anumite persoane pentru a fi adoptată soluția dorită de aceasta în cauză ori pentru amânarea adoptării, mai cu seamă că infracțiunile de corupție și de serviciu sunt pedepsite cu închisoare și indică conținutul art. 267 C. pen..

4.2.57. În ceea ce privește petiția, solicită să fie respinsă, *in limine litis*, pentru lipsa calității de persoană vătămată și a calității procesuale active a reclamantei, întrucât mesajul e-mail incriminat a fi discriminatoriu nu o vizează pe petentă, cu toate eforturile ei de a demonstra contrariul.

4.2.58. Totodată, petiția este și inadmisibilă, întrucât respectivul mesaj nu cuprinde nicio discriminare față de petenta, raportat la domeniul de aplicare al prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată. Nu a pus în

discuție vreo opțiune de vot și nici nu i-a îngrădit în vreun fel opțiunea de vot, că nu a intrat în cabină de vot și a aplicat ștampila în locul petentei.

4.2.59. Expresia „de la coada vacii” este impersonală și nu o privește pe petentă. Formularea este „sofisticații veniți de la coada vacii”, la masculin, nu la feminin, și, în niciun caz, nu o vizează pe petentă, căreia nu i-a transmis mesajul și, în consecință, nici nu avea cum să se deconspire. După cum tot Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor știe, petenta este din municipiul Oltenița, judeului Călărași, deci nicidecum „de la coada vacii”, cum încearcă obsesiv să convingă. Expresia înseamnă a veni din mediul rural, iar municipiul Oltenița nu este un asemenea mediu, deci nu are nicio legătură cu petenta.

4.2.60. Reclamatul mai arată că în adresa nr. 42/14.03.2016 formulată către președintele și colegiul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor își cere scuze față de toate persoanele din Consiliu care au interpretat eronat și s-au considerat jignite de mesajul din 26 ianuarie 2016, mesaj care a fost hiperbolizat, respectiv i s-a acordat o amploare catastrofică de către cei care au reclamat fapta și la Comisia de disciplină, la Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat, la Serviciul Român de Informații, la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării. Consideră că nu este normală această atitudine viscerală de ură până la moarte manifestată de petentă la adresa reclamatului.

4.2.61. Petenta a considerat e-mail-ul din 26.01.2016 o jignire gravă adusă tuturor și instituției, o crimă ce trebuie pedepsită cu torturarea și nimicirea reclamatului, dar oare de ce dumneaei, a împrăștiat în ziua următoare acel e-mail tuturor angajaților Consiliului, cu textul: „Transmit tuturor salariaților din CNSC e-mail-ul conceput de colegul nostru, pentru o bună cunoaștere a personajului.”

4.2.61. Învederează că, începând cu luna martie, grație numeroaselor demersuri ale petentei, reclamatul a fost mutat „disciplinar” la alt complet și „beneficiază” de cel mai mic birou de consilier, pe care nu încap deschise mai mult de două bibliorafturi.

4.2.62. Referitor la alegațiile regăsite în actele ulterioare petiției, solicită Consiliului să aibă în vedere dispoziția conform căreia: „În toate cazurile, Colegiul director hotărăște numai asupra obiectului petiției deduse soluționării, circumscris Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată.”

4.2.63. Astfel, reclamatul solicită respingerea petiției pe cale de excepție sau, în subsidiar, ca nefondată.

4.2.64. Reclamatul solicită în cadrul prezentului dosar aflat pe rolul C.N.C.D., autosesizarea și controlul cu privire la numirea anuală a președinților de complet în cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, astfel încât să înceteze tratamentul vădit despotice din partea conducerii. Apreciază că se impune ca, în exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării să intervină și să controleze de ce doar unii au dreptul de a fi numiți președinți de complet, precum și alte susțineri în acest sens, cu trimitere la fapte de corupție, abuz de putere, abuzul în funcție și altele.

4.2.65. Pentru toate motivele redate reclamatul concluzionează că tratamentul discriminatoriu continuă și la această dată, dovadă fiind că, prin Ordinul președintelui Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor nr. 14 din 18 martie 2016, cu o singură excepție (a fost schimbat S.C.P., care a devenit președinte al Consiliului), au fost menținuți aceiași președinți de complet, cu excluderea sfidătoare a celorlalți juriști din instituție, inclusiv al reclamatului, fără absolut nicio explicație. Păstrarea, de ani de zile, a acelorași președinți de complet, pe criterii de posibil servilism față de conducerea instituției, o consideră și o vulnerabilitate în lupta anti-corupție.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține în analiză sesizarea petentei privind e-mail-ul din data de 26.01.2016 distribuit pe adresa de e-mail intern a instituției de către reclamat, unui număr de 29 de membrii din cadrul instituției, destinatari/angajați, având ca obiect afirmații care încalcă dreptul petentei la demnitate, cât și a anumitor colegi, în perioada desfășurării pregătirilor pentru alegerea președintelui instituției în pamfletul „Gânduri în prag de alegeri”.

5.2. În drept, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

5.3. Colegiul urmează să se pronunțe cu prioritate asupra excepțiilor invocate de reclamat, respectiv asupra excepției lipsei calității de persoană vătămată a petentei și asupra excepției lipsei calității procesuale active a petentei asupra acuzelor și afirmațiilor îndreptate împotriva altor persoane în e-mail-ul indicat.

5.4. Potrivit art.5 din Ordinul nr. 144/11.04.2008, privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor: *"Petentul este persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de discriminare împotriva sa"*, or din memoriul depus, Colegiul director reține că o serie de afirmații/catalogări/descrieri sunt îndreptate la adresa petentei, motiv pentru care respinge excepția invocată de către reclamat privind lipsa calității de persoană vătămată a petentei.

5.5. Cu privire la excepția lipsei calității procesuale active, a calității petentei de reprezentant al colegilor săi privinând afirmațiile îndreptate către aceștia, în baza art. 10 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008, care prevede:

"(1) Petiția poate fi formulată personal și în nume propriu sau prin reprezentant.

(2) Când petiția este formulată prin reprezentant, se va alătura înscrisul doveditor al calității sale.", Colegiul director constată lipsa la dosar a dovezii privind calitatea de reprezentant a petentei și urmează a admite excepția lipsei calității procesuale active.

5.6. Pe fond, Colegiul director reține în analiză că prin divulgarea e-mail-ului "Gânduri în prag de alegeri" pe intranet unui număr de 29 de destinatari în cadrul instituției, din care fac parte atât petenta în calitate de consilier și președinte de complet, cât și reclamatul în calitate de consilier, sunt atribuite jigniri la adresa petentei precum: „de la coada vacii”, „isterică”, iar referitor la numirea acesteia în funcție: «Din experiența de care am avut parte în cei zece ani de Consiliu îmi imaginez că acestea au fost lingușeala, prietenia cu Vodă, turnarea colegilor, lichelismul, vanitatea, obediența, prestarea de servicii pentru Luceafăr ș.a.m.d, ce n'est pas vrai? Aștept un pic de transparență de la viitorul președinte, că doar nu ne-am "pietrificat" până la moarte cu diverse mediocr..., pardon, nulită..pardon, notabilități. Știu că bisericoșii din Consiliu vor reacționa, pentru ca "celui ce are i se va da, iar de la cel ce n-are se va lua și ce are". Dar mai știu și că "târătoarele nu au privilegiul de a cădea"» ș.a..

"Până acum nu s-a întâmplat să fiu amenințat de vreun președinte că nu semnează decizia dacă îndrăznesc să formulez o opinie proprie cu soluția sau motivarea asumată de mine. Niciodată nu s-a întâmplat să fiu turnat la președintele Consiliului de către președintele de complet pentru că nu îi convenea soluția sau motivarea propusă. Niciodată nu s-a întâmplat să fiu nevoit să plec în concediu forțat doar pentru că președintele de complet era frământat de crize de isterie din cauza unei decizii propuse de mine și eu aveam interdicție la opinii separate/concurente. Dar dacă fatalitatea va face să mi se întâmple, promit că următoarea carte o public direct la parchet, pentru că nu aș suporta să-mi dicteze dresorul ce să scriu în opinia și pe semnătura mea. Citat exact: "Motivele invocate, nu sunt simple divergențe de opinie, ci acuze având conotație penală.»", "este o persoană calmă (nu isterică) și împăciuitoare, astfel încât să nu apară tensiuni în interiorul completului care să erodeze calitatea relațiilor de muncă și confortul personal, tamponul care amortizează inerentele ciocniri interumane (paratrăsnetul, cum spunea cineva)..." "nu își toarnă niciodată colegii (adică nu este securist ciripitor);" Astfel, din înscrisurile depuse la dosar și a clarificărilor susținute de petentă în ședința de audieri, se constată că afirmațiile/descrierile redată mai sus, sunt adresate petentei.

5.7. Pentru a stabili caracterul public sau privat al comunicării, este necesar să se țină seama în fiecare caz de mai multe elemente, cum ar fi, natura locului unde se desfășoară, formele și condițiile de utilizare a unui mesaj sau a suportului sau, intenția diferiților subiecți etc. Astfel, Colegiul director constată că e-mail-ul comunicat pe intranet-ul instituției, unui număr de 29 de consilieri/funcționari publici din totalul de 33 de

consilieri, a afirmațiilor jignitoare adresate petentei în cuprinsul mesajului, au condus la crearea unui cadru ostil, în care petenta își desfășoara activitatea, fiindu-i încălcat dreptul la demnitate, la onoare, știrbindu-i reputația.

5.8. Colegiul Director reține că în cazul de față ne raportăm la libertatea de exprimare și corelativ la dreptul de a nu fi supus discriminării. Dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public.

5.9. Pe de altă parte, dreptul la libertatea de exprimare este garantat în Constituția României, care prevede în art. 30 alin. (1) și (6) că "(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. Însa libertatea de exprimare, din perspectiva alin.1 al art. 30 trebuie coroborată cu alin.2 din art. 30 care prevede în mod expres că „(2) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.”

5.10. În aceeași argumentație trebuie subliniat faptul că Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice - ratificat de România la 9.XII.1974 – prevede în art. 19 paragraful 3 că "exercitarea drepturilor prevăzute la paragraful 2 al prezentului articol (dreptul la libertatea de exprimare) comportă îndatoriri și răspunderi speciale. În consecință, ea poate fi supusă anumitor limitări care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare: a) respectării drepturilor sau reputației altora; b) apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice ". Astfel, se poate concluziona faptul că dreptul la liberă exprimare nu este un drept absolut și că exercitarea lui trebuie realizată în anumite condiții, de altfel stabilite în considerarea și pentru protejarea demnității persoanei.

5.11. În cadrul sistemului instituțional regional de protecție a drepturilor omului, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: "orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare", însă precizează în mod expres limitele acestui drept în alin. 2 al aceluiași articol: **"exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru protecția reputației sau a drepturilor altora."**

5.12. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că "libertatea de exprimare, garantată de art.10 paragraful 1, **constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice** și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al art.10, Libertatea de expresie include: **"nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență (de opinia publică) ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică."** (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia, Dalban vs. România).

5.13. În reținerea acestei marje de apreciere a autorităților cu privire la libertatea de exprimare sunt luate în considerare și elemente legate de calitatea specifică pe care o poate avea autorul discursului/mesajului (ziarist, politician membru al opoziției, funcționar public etc) sau persoana lezată (politician, funcționar public, magistrat, persoană privată etc.) precum și mijlocul prin care a fost difuzat mesajul (presa scrisă, televiziune, radio etc.). Astfel în cazul autorului, care este ziarist sau politician membru al opoziției și care își exprimă ideile și opiniile cu privire la aspecte politice, politicieni, funcționari publici etc, marja de apreciere este restrânsă iar protecția libertății de exprimare este maximă, iar în cazul autorului, funcționar public sau persoană privată care își exprimă opinia sau ideile cu privire la aspecte ce privesc o altă persoană privată, marja de apreciere este întinsă și protecția libertății de exprimare este restrânsă.

5.14. Raportându-ne la aspectele care fac obiectul petiției deduse soluționării, Colegiul director constată că acestea vizează parte a conținutului e-mail-ului din data de 26.01.2016 distribuit pe intranet-ul instituției, către marea majoritate a angajaților, sub denumirea "Gânduri în prag de alegeri". Sub aspectul individualizării și al conținutului mesajului, Consiliul director reține o serie de afirmații (așa cum sunt redate la pct.5.5 din prezenta), aspecte ce fac posibilă individualizarea persoanelor din cadrul instituției, implicit individualizarea petentei prin atribuirea descrierilor/însușirilor/atribuțiile deținute de aceasta.

5.15. Pornind de la afirmațiile „de la coada vacii”, „nu isterică”, iar referitor la numirea petentei în funcție: «Din experiența de care am avut parte în cei zece ani de Consiliu îmi imaginez că acestea au fost lingușeala, prietenia cu Vodă, turnarea colegilor, lichelismul, vanitatea, obediența, prestarea de servicii pentru Luceafăr ș.a.m.d, ce n'est pas vrai? Aștept un pic de transparență de la viitorul președinte, că doar nu ne-am "pietrificat" până la moarte cu diverse mediocr..., pardon, nulită..pardon, notabilități. Știu că bisericășii din Consiliu vor reacționa, pentru ca "celui ce are i se va da, iar de la cel ce n-are se va lua și ce are". Dar mai știu și că "târătoarele nu au privilegiul de a cădea"», "Niciodată nu s-a întâmplat să fiu nevoit să plec în concediu forțat doar pentru că președintele de complet era frământat de crize de isterie din cauza unei decizii propuse de mine și eu aveam interdicție la opinii separate/concurente. Dar dacă fatalitatea va face să mi se întâmple, promit că următoarea carte o public direct la parchet, pentru că nu aș suporta să-mi dicteze dresorul ce să scriu în opinia și pe semnătura mea. Citat exact: "Motivul invocat, nu sunt simple divergențe de opinie, ci acuze având conotație penală.»", "este o persoană calmă (nu isterică) și împăciuitoare, astfel încât să nu apară tensiuni în interiorul completului care să erodeze calitatea relațiilor de muncă și confortul personal, tamponul care amortizează inerentele ciocniri interumane (paratrăsnetul, cum spunea cineva)..." "nu își toarnă niciodată colegii (adică nu este securist ciripitor)" ș.a., Colegiul director constată că în contextul dat, petenta a fost supusă unui cadru intimidant, degradant și ostil, în baza criteriului/datorită unei preferințe, diferită de cea a reclamatului, privind candidatul pentru funcția de președinte al instituției.

5.16. Față de aceste aspecte, Colegiul director reține conținutul e-mail-ului analizat și constată că reclamatul în calitatea sa de funcționar public prin afirmațiile făcute i-a încălcat dreptul petentei la demnitate. În raport cu aceste constatări, Colegiul director apreciază că asupra conduitei funcționarului public sunt incidente și dispozițiile art.43 alin.1 și următoarele din Legea nr.188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, care prevăd: „(1) *Funcționarii publici au obligația să își îndeplinească cu profesionalism, imparțialitate și în conformitate cu legea îndatoririle de serviciu și să se abțină de la orice faptă care ar putea aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice ori prestigiului corpului funcționarilor publici. ...*, (3) *Funcționarii publici au îndatorirea de a respecta normele de conduită profesională și civică prevăzute de lege*".

5.17. Referindu-ne la afirmații care pot face obiectul unor plângeri deduse soluționării, astfel cum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a statuat în jurisprudența sa, este necesară constatarea existenței/inexistenței afirmațiilor precum și examinarea întregului complex de împrejurări în care cuvintele au fost redate. Utilizarea unor sintagme precum „de la coada vacii”, „lingușeala, prietenia cu Vodă, turnarea colegilor, lichelismul, vanitatea, obediența, prestarea de servicii pentru Luceafăr ș.a.m.d”, "târătoarele nu au privilegiul de a cădea" etc, trebuie analizate contextual raportate la întreg, având în vedere modul și locul în care au fost făcute, motivul, titlul mesajului cât și conținutul acestora, punctul de vedere al reclamatului, modul și contextul în care au fost făcute precum și impactul, efectul acestora. Or, în speță, Colegiul director este de opinie că utilizarea expresiilor distribuite către mare parte din angajații instituției au creat un efect degradant, umilitor și ofensiv petentei, membru și președinte de complet în cadrul instituției, fiind incidente prevederile art.2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.18. Colegiul director mai opinează în sensul că reclamatul în calitatea sa de funcționar public avea pârghii legale de a sesiza entitățile responsabile privind criticile susținute asupra modalității de desășurare a activității în cadrul instituției.

5.19. În acest sens, reținem că în materia legislației nediscriminare, astfel cum este transpus aquis-ul comunitaire, pentru a ne găsi în situația unei fapte de hărțuire este necesară întrunirea cumulativă a elementelor constitutive acesteia. Astfel, fapta de hărțuire se circumstantiază într-un comportament care poate

îmbraca diferite forme. Formularea textului cuprinde sintagma „orice comportament”. Sintagma „orice comportament” denotă intenția legiuitorului de a cuprinde o arie largă de comportamente, și nu una restrictivă, ceea ce permite reținerea unor calificări diferite în practică, și care pot să varieze de la caz la caz, circumscrise sub forma unor afirmații exprimate prin cuvinte, verbal sau în scris, gesturi, acte sau fapte etc.

5.20. Mobilul sau cauza comportamentului este determinat de un criteriu inerent, care este în mod expres prevăzut de legiuitor, într-o listă neexhaustivă, având în vedere că textul de lege prezintă într-o enumerare cu carcter determinat criteriul de „rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenența la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant”. Caracterul neexhaustiv este dat de însăși sintagma „sau orice alt criteriu” alăturat criteriilor exprese. Sintagma „sau orice alt criteriu”, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui alt element nespecificat de lege, dar care este materializat ca fapt determinant în săvârșirea formei de discriminare denumită ca hărțuire, în speță datorită preferinței petentei, diferită de cea a reclamatului, privind candidatul pentru funcția de președinte al instituției.

5.21. Manifestarea comportamentului pe baza oricăruia dintre criteriile prevăzute de lege „duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Acest element constitutiv al hărțuirii, permite reținerea acelor comportamente care, chiar dacă nu au fost săvârșite cu intenție, produc efectul de realizare al unui cadru definit ca „intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. De asemenea, Colegiul director reține că în prezenta cauză petentei i-a fost încălcat dreptul la demnitate prin distribuirea mesajului/e-mail în cadrul instituției, creând o atmosferă de intimidare, ostilă, ofensatoare.

5.22. În determinarea cadrului „intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”, Colegiul Director se raportează la analiza Curții Europene a Drepturilor Omului care a făcut distincția între tratamente degradante, inumane ori tortură. Astfel, Curtea Europeană a statuat ca valoare de principiu în cauza Irlande c/Royaume-Uni, că un tratament aplicat unei persoane va fi calificat ca „degradant” atunci când crează acesteia sentimente de teamă, de neliniște și de inferioritate, de natură a o umili, a o înjosi și, eventual, de a-i înfrânge astfel rezistența fizică și morală. (Vezi CEDH, 16 decembrie 1999, V. c/Royaume-Uni, Recueil 1999-IX, para.71.) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că pentru a califica un tratament ca „degradant” în sensul art.3, va trebui să examineze dacă scopul aplicării lui este umilirea sau înjosirea victimei și dacă, prin efectele produse, a fost sau nu atinsă personalitatea acestuia în mod incompatibil cu dispozițiile acestui text. Din acest punct de vedere, caracterul public al tratamentului poate constitui un element pertinent. În același timp, trebuie avut în vedere că absența publicității nu împiedică, în mod necesar, ca un tratament să rămână degradant; „este suficient ca victima să apară umilită în proprii ei ochi” chiar dacă situația incriminată nu este cunoscută și de alte persoane. (Vezi CEDH, 16 decembrie 1997, Rannen c/Finlande, Recueil 1997-VIII, para.55; CEDH, 25 aprilie 1978, Tyrer c/Royaume Uni, para.33.)

5.23. Analizând aceste aspecte contextual, raportate la întreg, având în vedere circumstanțele petiției deduse soluționării, mesajul e-mail, punctele de vedere și înscrisurile depuse de părți la dosarul cauzei, Colegiul Director este de opinie că în speță se circumstanțiază un comportament ce conduce la reținerea unei fapte prevăzute de art.2 alin.5, corborat cu art.15 din O.G. nr.137.2000, republicată și dispune sancționarea reclamatului cu amendă contravențională în cuantum de 1000 lei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din *O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția lipsei calității de persoană vătămată a petentei;

2. Admite excepția lipsei calității procesuale active a petentei asupra afirmațiilor îndreptate împotriva altor persoane;
3. Faptele prezentate de petentă reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 5 coroborat cu art.15 al *O.G. nr. 137/2000*, republicată;
4. Aplicarea amenzii contravenționale în cuantum de 1000 lei față de reclamatul...,
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Direcția de Taxe și Impozite Locale de la domiciliul reclamatului, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit *O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ* la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE PETRE-FLORIN – Membru

Data redactării: 07.11.2016

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit *O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr.554/2004 a contenciosului administrativ*, constituie de drept titlu executoriu.